

„NE BÁNTSD A
MAGYART“

Zrínyi

MURAKÖZ

„Adassék tisztelet
a katoná
eszménynek“

Zrínyi-fohász

Előfizetési ár: fél évre 5.— P.
Kiadóhivatal: Horthy Miklós-tér 6.

Csáktornya, 1943. április 9.

Politikai hetilap.
Megjelenik pénteken.

Üdvözet hazatért honvédeinknek

Mint lapunk más helyén közöljük, Zalaegerszegre megérkezett a harcstérrel vitéz honvédeink egyik műszaki százada, hogy a majdnem egy évig tartó harci fáradozások után, a hazai levegőben, egy kis pihenéshez jusson.

A rettenetes téli szovjetoffenzívában a magyar honvéd ősi virtussal állt helyén a 40 fokos hidegben s amikor arról volt szó, hogy a frontot meg kell rövidíteni, a magyar honvéd volt az, aki végsőkig kitarított s utolsóán hagyta el őrhelyét, ezzel pedig nemcsak hazájának szerzett örök dicsőséget, hanem bajtársainak, szövetségeseinek is szolgálatot tett.

Amikor Sztalin megindította rettenessé téli offenzíváját, amelyet arra szánt, hogy visszafoglalja Ukrajnát s a háborút átvigye európai területre, hős honvédeink dacolva a borzasztó oroszítéssel, visszautasítottak minden támadást, mi pedig itthon féltő gonddal, de büszke boldogsággal olvastuk, hogy a magyar csapatok hősi kitarításán megtört a szovjet gőzhegy. Honvédeink ezzel örökre beirták neveiket Magyarország történelmébe és a késő utódok is csak kalaplevéve fogják emlegetni nemzeti hőseinket.

Valóban nincs és nem lehet okunk kételkedni a magyar nemzet jövőjébe vetett hitben, amíg a magyar harcoss úgy áll őrt a Don mellett. Most írják a keleti fronton Magyarország s vele Európa jövődjét, most dereng a szebb és jobb élet hajnala hazánk felett s ebben az oroszlanrész honvédeinket illeti.

A magyar nemzet sorsát az isteni Gondviselés és a magyar bátorság őrizte ezer éven át s őrzi most is. Mi magyarok őriztük ezer éveken át a nyugati kulturát s a kereszténységet. Amikor Európát veszély fenyegette, az mindig keletről jött. Most is ősi keleti ellenségünkkel hadakozunk, amely ma sokkal erősebb, mint valaha is volt és egész Európa megsemmisítésére törekszik. Mind ezt jól tudja a magyar honvéd. Ez teszi el lenállását szilárdá, ez hevíti szívét és ez teszi képessé a harcra. A szovjet katoná indul a harcba, mert parancsolják, de nem tudja miért; elesik ha kell, mert ezt is parancsolják és ezzel befejezte földi életét, mert arra tanították, hogy Isten nincs, család nincs, haza nincs, csak Sztalin van, aki élet halál ura és felelőség nélkül küldhet embermilliókat a pusztulásba. De a magyar honvéd tudja miért harcol. Tudja, hogy meg kell védeni ezeréves hazáját, kenyeret adó földjét, családját, templomát és a magyar kulturát. A magyar honvéd, ha véret kell áldoz-

nia, szívesen teszi, mert tudja, hogy szeretteiről gondoskodni az otthamaradottak első kötelessége.

De ezt az isteni Gondviselést a nemzetnek meg kell hálálnia és meg is hálálja. Még sohasem volt olyan egységes, mint a jelenlegi borzalmas világtörténelemben. Valóban példát mutató a nemzet egysége, úgy hazafias, mint gazdasági vonatkozásban. Mindent a hazáért és hős honvédeinkért! Ez a jelszó ma és ez vezet bennünket.

Háromszáz évvel Krisztus után Konstantin, a nagy római császár hadra vezette seregeit. A jósok nem tudtak neki semmi jót jósolni, de az ütközet előtti éjjelen égi jelt látott. Megjelent az égbolton egy fényes kereszt és alatta e szavak: „In hoc signo vinces“. „E jelben győzni fogsz!“ Konstantin a kereszt segítségével megnyerte acsátát és az égi jel emlékére felépítette Rómában a Tiberis partján ma is álló Angyalvárat.

Ilyen égi jel nekünk honvédeink dicsősége. Ey a jel vezet bennünket is a győzelemre és ennek a jelnek állítsunk szívünkben örök emléket. E jel legyen minden bizodalunk, ez vezessen bennünket a belső fronton az összetartásra, a haza iránti kötelességtudásra és a mi-nél szorgalmasabb munkára.

Ez az égi jel töltse be szívünket, hogy ne feledkezzünk meg dicső honvédeink családjairól, özvegyeiről, árváiról. Az özvegyek és árvák állandóan magukon hordják ezt a jelt. Ne lánson soha senki szűkölködő honvédozvegyet és síró honvédárvát. Töltsön el bennünket az a tudat, hogy apáik, férjeik miertünk véreztek a kegyetlen orosz harcmezőn s az ő dicső haláluk sugározza be hazánkat. Ok már felülről, az örök fényesség-ből tekintenek le ránk s ne lássa onnan egy se, hogy özvegye, árvája nélküli a legszükségesebbet, mert ok azért áldozták életüket, hogy nekünk itthon békeségünk, nyugodt életünk legyen. Csak az a nemzet bír, létjogosultsággal ezen a földön, amely meg tudja becsülni vitézeit, hőseit.

S ha majd hazajönnek a mi vitézeink is, fogadjuk őket a legnagyobb szeretettel és ünnepélyességgel, magasztosuljon bennünk az a tudat, hogy ok a volt 20-as honvédek és 48-as bakák méltó fia. Apáik ezer halállal néztek szembe, dalolva mentek rohamra, ok pedig apáik nyomdokait követve, még súlyosabb harcokban, hóban, fagyban elűzték az ellenséget kétezer kilométerre tőlünk, ott állnak őrt és vigyáznak, nehogy baj érje

hazánkat.

Szentek előttünk a dicső magyar katonák, szent legyen előttünk minden szenvedésük és szent legyen minden irántuk való kötelességünk. Ebben legyünk eggyek magyar muraköziek. Mutassuk meg, hogy méltók vagyunk dicső honvédekhez, akik a mi véreink és értünk küzdenek.

Sp.

Muraköz vértanúijának,
Gasparich Márknak szobot állítanak
Csáktornyán

Gasparich Márk, a „tüzes barát“, a perlaki járási Drávaegyház szülötte, kit szegénysorsu szülei nem bírván taníttatni, de talentesoros létre, tanítói ajánlására a szombathelyi, majd pozsonyi semináriumban végezte ingyenesen tanulmányait. Kiváló előmenetele folytán korán szenteltetett pappá, ezután pedig tisztán nemzetének szentelte életét, 1848-ban tábori pap, tüzes szónoklatával ugyszólván az egész Dunántúlt és az Alföldet fellelkesíti a haza védelmére. A szabadság elbukása után bujdosó, majd 1856-ban elfogják és 1857-ben a Bachkorszak alatt Pozsonyban kivégezték. Rokonsaihoz írt utolsó levelében azt kérte, hogy ne feledkezzenek meg róla, mert ő magyar hazáját mindig nagyon szerette. A bitófa alatt utolsó szavaival hazáját éllette.

Ennek a nagy muraközi nemzeti vértanúnak Farkas Sándor szobrászművész, néhai Margitai József volt csáktornyai tanítóképezdei igazgató unokája, elkészítette szobrát és azt ingyen, tisztán költségei megtérítése ellenében felajánlotta Csáktornyának.

Vasárnap, április 4-én tartották a leleplezés ügyében a városházán az értekezletet, amelyen megalapították a rendezőbizottságot és megállapították, hogy a leleplezés május 2-án lesz nagyszabású ünnepség keretében.

Az ünnepségen Uzdóczy-Zadravecz István ny. tábori püspök, felsőházi tag is részt vesz és pontifálálja az ünnepélyes tábori misét.

A szobor költségeit felerészben a járás községei adják össze, felerészben pedig társadalmi uton fogják összegyűjteni.

Mint értesülünk, ezen a nagyszabású ünnepségen sok muraközi származású előkelőség, ugy a vármegye és a testvérvárosok vezetőségei is részt vesznek.

Megtetted-e kötelességedet
vitéz honvédeinkkel szemben?

KALTRÓY ANTAL m. kir. alezredes

Megdöbbenve közöljük a szomorú hírt, hogy Kaltróy Antal m. kir. alezredes a hazájának tett szolgálata teljesítése közben, a harcra szerzett betegségében hősi halált halt.

A halál április 7-én, életének 45. évében következett be.

Temetése április 9-én, délután fél 5 órakor lesz a Honvéd-utca 27 szám alatti gyászházban.

Si tibi terra levis!

Április 16, Muraköz ünnepe!

A jövőhéten, április 16-án lesz két éve annak, hogy Csáktornyan, a Rákóczi utcában megpillantottuk az első honvéd-járórt, utána pedig a felszabadító magyar honvédsapatokat.

E nappal, április 16-ával szűnt meg Muraköz 23 éves álma, új életre ébredt s azóta virul a magyar haza ölében.

Muraköziek! Április 16-a a mi legnagyobb ünnepünk. A város és járás méltón fogja megünnepelni ezt a napot. Ott legyen mindenki! Részletes programot a falragaszokon lehet megtudni.

Zalaegerszegen ünnepélyesen fogadták a harcútról hazatért zalai műszaki századot

Zalaegerszegen a minap ünnepélyesen fogadták a harcútról hazatért zalai műszaki századot. Az állomasparancsnok üdvözölte őket elsőnek. A Legfőbb Hadur nevében köszöntet mondott nekik a harcútról tanúsított példászerű magatartásukért és kérte őket, hogy gyermekeiket ugyanabban a szellemben neveljék, amellyel ők is elértek minden magyarnak dicsőségét és az ország hálaát.

Utána dr. Brand Sándor alispán köszöntötte őket. Bejelentette, hogy a hivatalos minőségben távol levő főispán nevében is átadja a kormánytól az üdvözlését és elismerését a kötelességét példászerűen teljesített csapatnak. Majd az alispán Zala-megyének nevében üdvözölte őket.

A műszaki század volt parancsnoka meghatott szavakkal mondott köszöntet a megfogadtatásért.

Az ünnepséget a megyeháza előtt díszmenet zárta be.

A honvédvezérkar főnökének bírósága ítéletet mondott 48 csáktornyai és környéki vádlott felett

Még a tél folyamán történt, hogy a csáktornyai csendőrség nyomozást indított egy csomó csáktornyai és környéki fiatalember ellen hűtlenség gyanúja miatt.

Mint ahogy a nyomozás során súlyos terhelő adatok merültek fel, a letartoztatott gyanúsítottakat beszállították a szombathelyi honvédbírósághoz.

A honvédvezérkar főnökének bírósága a múlt hétfőn Budapestről kiszállt Szombathelyre és megkezdte a nagyarányú bünpör tárgyalását.

A mintegy három napig tartó tárgyalás után a bíróság kihirdette az ítéletet, amely szerint két vádlottat életfogytiglani fegyházra, hármat 15-15 évi fegyházra, a többieket 5-10 évi és ennél kisebb fegyház és börtönbüntetésre ítélte, kettőt pedig felmentett.

Az elítéltek valamennyien fiatal emberek, akik megfeledeztek hazajuk iránti kötelességükről, téveszmélnék hódoltak, el hagyták magukat tántorítani az ellenséges propagandától s ezzel nemcsak saját egzisztenciájukat törtek derékon ketté, hanem szüleiket, családjaikat is mély bánatba döntötték.

Szolgáljon ez a súlyos ítélet példának mindenkinél. Minden magyar embernek csak egy kötelessége lehet: szeretni hazáját mindenek felett és feláldozni érte mindent.

Élelmiszer-razia a Nagykanizsa-Siófoki vonatokon

A nagykanizsai rendőrkapitányság szigorú intézkedéseket tett a közellátás érdekében. Ezentul polgári ruhás rendőrök fogják ellenőrizni a vonatokot egész Siófokig a végül, nehogy közszükségleti cikkeket csempesszenek ki, amit azután másutt drága áron eladnak.

Ezzel kapcsolatban intézkedés történt, hogy a hentesmesterek kötelesek ezentul elszámolni a város által részükre kiadott sertéshusról és zsírról. Általában ugyanis az a panasz, hogy a hentesek meglátiák a város által fiztelt és a közfogyasztás céljaira kiadott sertéseket, de a város közönségének ebből vajmi kevés jut.

Ez az intézkedés a városban nagy megnyugvást keltett. A város vezetőségének nagyon körültekintő munkájával sikerült a lenti közfogyasztási cikkeket a közönség részére biztosítani és így lehetetlenség, hogy a helyi fogyasztóközönségnek szánt élelmicikkeket kivigyék a városból.

A MÉP HIREI

Kovács István járási pártszervező kinevezése

Kállay Miklós miniszterelnök, a MÉP országos vezére Kovács István csáktornyai főnyelvpézt a csáktornyai járási pártvezetővé nevezte ki. A kinevezési okmány a napokban érkezett le a megyei pártelnökségre.

Gasparich Józsefet áthelyezték

A Magyar Élet Párt központi vezetősége Gasparich József megyei központi titkár Zala-megyéből Baranyamegyébe helyezte át. E napokban becsúzott az ottani pártszervezet felé a utatásat már el is foglalta.

Sohár Bertalan az új muraközi szervező titkár

A MÉP központi vezetősége Sohár Bertalant nevezte ki Muraköz részére szervező titkárra. E napokban kezdte meg működését és kezeli pártszervezetünket, tanácsokat ad nekhez és hazafias munkájában.

Légoltalmi gyakorlat a Graner és King-féle ipartelepen

Március 31-én délután 15 órai kezdettel nagyszabású légvédelmi gyakorlatot tartottak az összes tanulásra és legoltalmi szervezetek tanulásával, amelyen megjelentek Pócsinszky Jenő áll. tanulóperce igazgató, a Légoltalmi Igaz. elnöke, a város részéről korvettes Endre István, továbbá Tarsányi csendőrségi helyettes, Panyai rendőrbiztos és a többi vállalatok légoltalmi parancsnokai.

Szükségesszerű eszközökkel feliasztották az egész ipartelepét, pár percen belül minden gép, minden munka leállt és a munkások a legnagyobb figyelem tanúsításával mellét levoaltak a szanultra kijelölt ovtételekre.

Ezután megindult az egyes osztályok gyakorlata. A gyömbömből becsapódással tüntetőgyákkal jeleztek, amire a tudósítógazdák, felszereléseikkel rohamban kivonultak és a „tűzelet” eloltották. A sérülteket az egészségügyi osztályok

nagy hozzáértéssel ápolásba vették és a segélyhelyre szállították.

A gázvédelmi osztály kiváló hozzáértést tanúsított a gyakorlat alatt. A műszaki osztály a víz- és gázhálózat sérüléseit percek alatt helyrehozta. Érdekes volt, hogy a munkásság az övohelyeken milyen nyugodtan viselkedett dacára annak, hogy a parancsnokság az övohelyek ajtajai előtt hűvös és robbanóbombantatóktól óriási dőrejt és zajt idézett elő.

A telep legkorszerűbb légoltalmi felszerelésekkel rendelkezik, a szükségóvohelyek az előírtaknak megfelelően vannak berendezve, orvosi szolgálattal, ambulanciával és kiképzett személyzettel van ellátva.

Ajánlatos, hogy az ilyen gyakorlatokat és övohelyeket a széleskörű közönség is tekintse meg, hogy a látottak alapján saját házcsoportját is sasonlóan rendezze be.

A gyakorlatot Sáfrán László parancsnok és Apáthy István helyettes parancsnok vezették nagy hozzáértéssel s a befejezés után a szintén korszerűen berendezett légoltalmi iskolában az összes osztályparancsnokkal beható tárgyalás alá vették a lefolyt gyakorlatot.

Gondoltál-e a honvédcsaládokra?

Halácsy Dezső:

A biztosítási eszme és az ifjúság

Érdekes és tanulságos könyvet bocsátott utjára Halácsy Dezső. Művében a mai élelmes és minden gazdasági kérdés iránt érdeklődő magyar ifjúságot ismereti meg a biztosítási intézmények hasznos munkájával és a magyar falunak családvédelme szempontjából eléggé nem mellatható újabb problémáival. A diákkapitányok biztosító intézménye és az egyes helyeken jelentkező vállalkozási készség máris ekes tanúbizonysága annak, hogy a diákkapitányok keretében is egészséges meglátással igyekeznek kikerülni valami nem jó esemény bekövetkezését és annak nem várt, de bekövetkezhető eszere biztosítási költségek. Ami a diákkapitányok kicsinyben tevékenységét jellemzi, az nemvelgudasági szempontból országos jelentőségű.

Kitér az élet, baleset, tűz és jégkárbiztosítás eseteire, lohavítás, takarékos lejárati és egyéb ritkán jelentkező de annál érdekesebb biztosítási típusra kikötésekre, amelyeknek megismerése a biztosítástól ma még idegenkedő falu népet is közelebb hozza érdekei feisméréséhez.

Takarékosági napokon az előtti közzétartott orákon kívül, a diákkapitány mozgalmon keresztül reméli a szerző a biztosítási intézmények népszerűsítését és ennek a vátoiban oly fontos és értékes közzétartott tevékenységének megismertetését a tanuló ifjúsággal. Dicséretre méltó szándék, szakismeret világán ki az író sorából, aki az ifjúság általános műveltsége mellet a reális számvetést és onnön érdekeinek helyes feismérését adja utrayalóul.

Magyarország története

Balla Antal nagyszerű műve Második kiadásban jelent meg

Balla Antal a tudos alaposságával, a történelmi világos szemléletével és a litván publicista irakészségével a második világháború kitöréséig tárgyalja Hazánk történetét. Műve a mai, történelmet formáló időben, különös érdeklődésre számíthat. **A hatalmas, térképpelkelt kiegészített mű.**

Ára 9.- pengő

Singer és Wolner Irodalmi Intézet
kiadása Budapest, VI. Andrássy u. 16.
Kapható a Délvidék minden könyvkereskedésében.

Az új 50-ik

magyar királyi osztálysorsjáték

játékterve páratlan esélyeket nyújt,
mert egy sorsjeggyel szerencsés esetben nyerhető:

700.000

pengő

Jutalom:

400.000 P.

Főnyeremények:

300.000 P.

100.000 P.

70.000 P.

60.000 P.

2 x 50.000 P.

2 x 40.000 P.

továbbá

30.000 P.

16 à 20.000 P.

27 à 10.000 P. stb. stb.

Összesen: 10,810.000 pengő.

Az első oszt. sorsjegyek hivatalos ára:

Nyolcad	Negyed	Fél	Egész
3.50 pengő	7 pengő	14 pengő	28 pengő

Sorsjegy az összes lőelárusítóknál kapható!

Minden számnak egyenlő esélye van!

A húzás kezdete április 10.

HIREINK

— **Kinevezések.** A pénzügyminiszter Lakatos Lajos pécsi, Szilágyi Lajos stridóvári és Bősze László pápai lakosokat a csáktornyai, Megyesi Ödön pécsi lakost a perlaki kir. adóhivatalhoz gyakornokká nevezte ki.

— **Hatálytalanított jegyzői kinevezés.** A belügyminiszter visszavonta Falka Jenő nagylengyel elj. segédjegyzőnek vizsentsgyörgyi körjegyzővé való kinevezését.

— **Eljegyzés.** Sostarich Lajos bankigazgató és néhai Bernhausen-Raichle Hilda leányát Hildát eljegyezte ifj. dr. Csorja Papolczy Gyula.

— **Ügyvédi iroda megnyitása.** Dr. Matyas József előbb pécsi, jelenleg csáktornyai és dr. Zsigics Milán csáktornyai ügyvédek együttes irodájukat Csáktornyan, Zrinyi-tér 1 szám alatt ötv. Wollakné házában megnyitották.

— **Muraközi szülöttünk elöléptése.** Dr. Horányi Mihályt, a budapesti Herceg Klinika orvosát tanársegéddé nevezték ki. Dr. Horányi Mihály Csáktornya fia. Apja Horányi (Horvatics) András innen származott el Budapestre s az idősebb csáktornyaiak még élénken emlékeznek rá.

— **Mikor kell a házassági kölcsönt kérni?** Az érdekelt hatóságok és a sajtó is többször felhívta a hatóságok figyelmét arra, hogy a házassági kölcsönt a házasság előtt kell kérni, nagyon sokan mégis csak hónapokkal a ha-

zasság megkötése után folyamodnak e kölcsönért. Minthogy a jövőben az ilyen elkésett kérelmek teljesítése még kivételesen sem lehetséges, az Országos Szociális Felügyelőség újlag felhívja a házasságkötőket, hogy kérelmüket saját érdekükben a házasságkötés tervbevett időpontja előtt legalább 60 nappal terjesszék elő.

— **Új posta Vizsentsgyörgyön.** Zala-vármegye csáktornyai járásához tartozó Vizsentsgyörgy községben f. évi április 1-én új postaügynökség nyílt meg, amelynek forgalomkére Vizsentsgyörgy községre, valamint Bányahegy, Ferenc-hegy, Kedveshegy, Kerekhegy, Lapáthegy, Oskolahegy lakott helyekre terjed ki. Az új postaügynökség bárhova szülő levélpostai (közönséges és ajánlott) küldemények, belföldi posta és csekkutalványok, belföldre szülő értéklevelek és csomagküldemények felvételével és mindennemű küldemény kézbesítésével, valamint postatakarék pénztári közvetítő szolgálat ellátásával van megbízva. A küldemények utánvétellel is terhelhetők. A postaügynökség leszámolás és ellenőrzés tekintetében a csáktornyai postahivatalhoz tartozik és összeköttetését a Vizsentsgyörgy Csáktornyára naponként 1-szer közlekedő gyalogkötöző útján nyeri.

— **Ítélet a sikkasztó felsőmihályfalvai postai kézbesítő ügyében.** Megirtuk, hogy Kovácsics Ferenc felsőmihályfalvai községi kézbesítő visszaélt a béléhelyezett bizalommal és a rábízott postai küldeményeket eltéjtelt. A kétrédbeli hivatali sikkasztás, egyrendbeli magánkiratamisítás és egyrendbeli csalás büntette miatt került a nagykazisai törvényszék elé. A beismerő vallomás után a törvényszék 1 évi és 1 hónapi fogsárra ítélte Kovácsicsot. A kir. ügyész a büntetésnek fogházban való megállapítása miatt fellebbezést jelentett be.

— **Elmarad a tenyészállatvásári utazási kedvezmény.** Legutóbb hírt adtunk arról, hogy az ideai kiállításra bejelentett tenyészállatok otthonról történő értékesítésének előmozdítása és a vevők odaútasításának megkönnyítése érdekében 50 százalékos utazási kedvezményt fog a vásárlóknak biztosítani. Mivel azonban az igénylők száma csekély mérvű volt és amellyel kapcsolatban egyébként is váratlan nehézségek merültek fel és így elmarad. A rendezőbizottság az utazási igazolványért beküldött díjakat az érdekelteknek haladéktalanul visszautalta. A tenyészállatokra biztosított fuvardíjkedvezmény érvényben marad.

— **Elfoglalta állását Zala-vármegye új árvaszéki elnöke.** A napokban foglalta el hivatalát dr. vitéz Hertelendy Ferenc, Zala-vármegye árvaszéki új kinevezett elnöke. Ebből az alkalomból Tivolt Elemér, majd Gombás Jenő meleg szavakban köszöntötte. Az új elnök megköszönte az üdvözlést és kérte a munkájában való lelkes támogatásukat. Hangoztatta, hogy minden törekvése az, hogy az árvaszéknek hagyományos tekintélyt fokozza és a háború által is megnövekedett nemes feladatait a legszükségesebb szellemben elmélyítse.

— **Közművelődési előadás** volt vasárnap délután fél 4 órakor a Zrinyi Szálló nagyertermében a MANSz rendezésében. Turák János polg. isk. tanár „A magyar munkás az irodalomban” címmel tartott hosszabb előadást, amelyben vázolta a magyar munkások hatását az újabb költőkre Adytól József Attiláig. Dr. Felszeghy Elemérné kereskedelmi középiskolai tanárnő pedig Kőrösi Csoma Sándor, a magyarok ázsiai kutatójának élettörténetét adta elő fiatal korától Ázsiában történt tragikus elhalálzáig, lefestvén a nagy tudós és uttóró törhetetlen akaratát és zen-

Első Muraközi Szövöde Rt. CSÁKTORNYA

Széchenyi u. 50 • Telefon: 31.

Központi iroda: BUDAPEST

vedeteljes utazását. Mindkét előadást a nagyszámú közönség viharos tüsssal jutalmazta. Ajánljuk ezeket az értékes előadásokat a közönség figyelmébe.

— **Felrobbant a gyufával melegített kizigránát** című cikkünket oda helyesbítjük, hogy nem kizigránatról, hanem gyakorlótöltényről származott a könnyebb baleset. Óva intünk mindenkit, hogy a gyakorlóterem, vagy bárhol talált katonai lövedékekhez senki ne nyuljon hozzá, mert az veszélyes és könnyen nagy szerencsétlenséget okozhat. Az ily lövedékeket ott kell hagyni és a legközelebbi katonai parancsnokságnál, vagy a csendőrségnél bejelenteni, amely azt hozzáértő emberekkel meg fogja semmisíteni. Különösen felhívjuk a szülők és tanítók figyelmét, hogy ők tisztassák ki a gyermekeket, hogy ilyen tárgyhoz nyulni nem szabad, mert könnyen életükbe kerülhet.

— **Az adófelsőzállási bizottság** Csáktornyan márc. 29-től ápr. 3-ig tartott, melyen Pecsor-nik Otto képviselő elnököt, a pénzügyigazgatóság részéről pedig dr. Hodonyi Sándor előadó működött közre.

— **Közművelődési előadások** előadásorozatában vasárnap du. fél 4 órakor Dévay E. Gizella középisk. tanár és Polesinszky Jenő áll. tanítóképző igazgató tart előadást a Zrinyi Szálló nagyertermében. Mindenkit szeretettel meghívunk.

— **A Muraközi Közművelődési Egyesületek** f. hó 10-én, szombaton este fél 9 órakor a Levente Otthonba ülést tart, amelyen a bizottság ismerteti fogja az egyesület célkitűzéseit és programját. Kérjük a tagok megjelenését, minél nagyobb számban.

A PERLAKI JÁRÁS HIREI

(Saját tudósítónk jelentése.)

Dr. vitéz Hertelendy Ferenc bucsuztatása. A perlaki és csáktornyai járás jegyzői Körtorban, megleg ünneplésben bucsuztak el szeretett főszoalgaírájuktól. Kondorossy József muracsányi főjegyző könnyekig megható beszédben bucsuztatta a távozó főszoalgaírót, akit minden jegyző, tisztviselő és a perlaki járás összes lakossága rajongással szeretett. Már 4000 aláírást gyűjtöttek, hogy szeretett főszoalgaírójuk itt maradjon, de a jelszó parancs úgy kívánja, hogy egy nagyobb hivatást töltsön be. Isten vezérelje utján és hosszú éveket át dolgozhasson az eszetek és gyámoltatása szorulóknak érdekében.

A perlaki járás kereskedőinek a Baross Szövetségbe való belépése és a Baross fiók megszervezése folyamatban van. Vass János közs. iródatist már a szükséges intézkedéseket meg is tette, hogy a járás kereskedőit egységbe tömörítse.

Kőbányai Polgári Serfözde

muraközi egyedárusítója, ugyszintén

PETANCI ÁSVÁNYVIZ főraktára

glavno skladište PETANSKE kisele vode

jedini prodavec pive za Medjimurje i

Csáktornya, Kossuth L.-u. 1 sz. alatti

nyitrai MRÁZ TIBOR

Csáktornya, Kossuth L. vulica br. 1.

telephelyiségét **ÁTHELYEZTE**
A ZRINYI VÁR BELSŐ UDVARÁBA.

je svoje skladište i magazine **PREMESTIL V**
ZNUTREŠNJI DVOR ZRINYI GRADA (Staroga grada)

Magyarok Védasszonya Méznád

Előző két ismertetésem befejezéséül az eddig tudottakat az alábbiakban foglalom össze.

Sokan azt mondják, hogy cirok, pedig tulajdonságai inkább nádra vallanak. Bűgája olyan, csak magja nagyobb s ezért nehezebb és tömött. Szára épp oly súlyos, zöldfényű még januárban, sötét márciusban is, mint a bambusz nádé s ezenfelül kemény is, nem mint a többi cirokfajtáé. A ciroktól szinte kiválék nemes tisztaságával, egészséges színével, levélzete sem hullik loszlanýokra, hanem épszerű, rózsaszínű még szárazon is. Téves az a nézet, hogy hazakban csak az Alföldön érik be a magja. Frissen trágyázott talajban június 20-án vetett mag is érett búgát hozott. Azonban nem lehet állítani, hogy csak jó talajba való, mert trágyátlan, de elég jó gyeptrétes talajban három méterre is megérett. És ha gyenge talajban pl. márfélméter magasra nő, még így is többet hoz bármelyik hazai terményünknel.

Tenyészedige pedig nem hosszú és a kukoricánál pedig semmivel sem hosszabb. Az időben elvetett és kifejlődött méznád adja a méz maximumát, míg az elkésett és hideg időkben fejlődött növények csak minimális mennyiségű mézet adnak, bár levélük elég van, de az tulajdonrészt vizet tartalmaz és a beürítéséig hosszú ideig tartó forralással történhet. A melegben nevelődött méznád olyan levelet ad, amely 40 százalék mézet ad.

Mézet nyerhetünk a csalamádészerű zöld száruk levellenített vastag szárászéből is, mely búgáját még nem mutatja, de barnás lesz a méz, mert sok klorofilt tartalmaz és ez a forralás közben fekete színt ad a méznek, akár a malata cukor és az ize is arra emlékeztet. A jól beérett szárból azonban szép világos, a méhek virágmézéséhez hasonló színű mézet nyerünk, mely sem színre, sem izére a méh méztől semmivel sem különbözik. A méhek etetésére jobb a cukorszörpnel.

A méznád búgáját melyből a magot kiperésztük, széna gyantán eszik az állatok, ugyancsak a mag pályvályát, a léhát is. Mint már írtam, korán kell vetni, amint a föld felmelegszik és amikor a kukoricát már vetik, hogy a melegebb idők beálltak már fejlődésben legyen, hogy egyrészt gyökérzete kifejlődjön és a szárazságot jobban bírja, másrészt pedig, hogy szára és levélzete legyen s ezáltal a levegő szénhidrátjait időben felhasználva azt mielőbb cukorra dolgozassa fel. Ez a korai vetés különös fontossággal bír az ország északi részén, ahol a kései vetés nem érik be azonban nincs az országnak olyan területe, ahol az áprilisi vetésű méznád ne érne be magra is.

Talajszarolónak éppen nem mondható, legfeljebb a nedvesség tekintetében, talajjénge hasonló a kukoricához, mert az ugyanazon helyre vetett méznád a második évben sem volt kisebb és kukorica 8 évig volt ugyanazon helyen napraforgóval vegyítve és úgy a kukorica, mint a napraforgó évről-évre szebb volt, mert a hulladékok és gyökérzetük elkorhadásával a talaj állandóan javult. Mélyebbre ne vessük 2-3 cm-nél. Első kapálása a legfontosabb, amikor 3-4 levelet hozott, de gyökérzetét ne bolygassuk. Ha úgy palántázzuk, nedves időben, lehetőleg nedves földbe tegyük. A faládikába nevelt palántákat két-három levéllel ültessük ki.

Befejezésül közlöm még a szegedi Növénykísérleti Allomás vizsgálatának eredményét, amely a méznád szárák és az éke cukor tartalmát a következőkben mutatja ki: a szár alsó részében kimutattak 54-34 százalék lé mellett 14,5 százalék cukrot, ebből inwentukor 11% százalék és nádcukor 3,5 százalék. A szár felső részében lé 50 százalék, összes cukor 9,75, ebből inwent cukor 6,2 és nádcukor 3,5 százalék.

Ne riasszon vissza senkit, hogy a méznád kezdetben gyenge növény, mert akkor még egyetlen hajszálvékony gyökérrel él, de amikor támaszgyökereit kifejlesztette, hihetetlen gyorsan növekszik.

A mai nagy takarmányhiány miatt feltétlen ajánlom minden gazdának, próbálja ki ezt a nemes növényt pár négyszögletes területen, hiszen csak nyerhet vele. Aki azután az idén saját tapasztalatai szerint megismerte, ugysis termelője lesz. Ne várjunk mindig arra, hogy más kaparja ki számunkra a gesztenyét, itt az alkalom, ragadjuk meg, hogy Muraköz állattenyésztése ismét a régi lehessen és megszünjön a legkevésbé szan-

tóféllel rendelkező gazdaságban is a takarmánygond és amellett még értékes és sokszor még jegyre is korlátozva kapható melléktermékeit is élvezhessük. Vetőmag, mint előző cikkemben írtam, nálam beszerezhető.

Koronczay László.

Közgazdaság

A szarvasmarha és a bivaly forgalmának szabályozása

III. A vágómarha és a vágóbivaly igénybevétele

(Folytatás.)

Mint az előzőekben láttuk, a vágómarha és vágóbörjű lorgalma csak annyiban van korlátozva, hogy a vásárlásra jogosultak köre megállapítást nyert. Budapestent és környékén csak a MAESz, vidéken a MAESz, a kijelölt kereskedők és kijelölt husiparosok vásárolhatnak vágóállatot, más nem. A tenyésztők azonban szabadon rendelkezhetnek állataikkal és korlátozás csak annyiban áll fenn, hogy ha az állatot levágás céljára el akarják adni, csak a fentiek szerint vásárlásra jogosultaknak adhatják el; az azonban a tenyésztő letevéstől függ, hogy az állatot elakarja-e adni, vagy sem.

A lenti szabályozás következményeképpen állott elő az a helyzet, hogy a tenyésztők kellő számú vágóállatot vételeire nem kínáltak fel és így a húselállításban zavarok mutatkoztak. Ennek megszüntetésére véget a közlektársügyi miniszter 310.190.1943. számú körrendeletével 1943. március 13-án felhatalmazta a törvényhatóságok első főtisztviselőit, hogy ha a havonta levágható vágóállattanyúságot szabad vásárlás útján jelezni nem lehet, a húselállást a vágómarhák hatósági igénybevétele utján biztosítsák.

Tekintettel arra, hogy az ország húselállításában az eladásra felkínált vágóállatok csekély száma miatt bármikor zavarok mutatkoztak, a közlektársügyi miniszter 310.000.1943. K. M. számú rendeletével (K. E. 12. sz.) lehetővé tette a vágóállatok rendszeres és állandó igénybevételeit és részletesen szabályozta az erre vonatkozó eljárást. Ez a rendelet 1943. április elsején lépett hatályba és ettől az időponttól kezdve a vágóállatok igénybevétele csak az ebben a rendeletben megállapított szabályok szerint történhetik.

A 310.000.1943. K. M. sz. rendelet szerint az igénybevétel a vágómarhákra vonatkozik, borjakat nem lehet igénybevenni. Mentések ezenfelül az igénybevétel alól:

- a) a köz- és magantenyésztés eljárás szolgálati tenyésztéséig,
- b) a forskönyvelt és ellenőrzött tenyésztőállatok és ezeknek törzskönyvelésre alkalmas utódai,
- c) a fajtajellegnek megfelelő jó minőségű tenyészszől,
- d) az allami akciók során kiosztott tenyészállatok,
- e) a megállapíthatóan hasas, borjas és fejtes tehének,
- f) a gazdaság terjedelméhez és minőségéhez képest a mezőgazdasági munkálatok elvégzéséhez szükséges igasokrok,
- g) két jármozott tehén ott, ahol az állattartó, egyéb erre alkalmas igasállat hiányában ezeket használja igavonásra,
- h) egy tehén, ha az állattulajdonosnak a fentebbi pontok szerint mentes tehene nincs.

Az igénybevétel történhetik a budapesti környéki központi ellátás céljára, vagy pedig a törvényhatóságok saját ellátása céljára. A kétélyű igénybevétel külön-külön van szabályozva.

IV. Kényszervágás, elhullás

Szarvasmarha, börjű kényszervágása esetén a községi előjárásig (polgármestertől) a hatósági állatorvos, vagy a húsvizsgáló igazolása alapján a kényszervágás okát feltüntetve igazolványt kell kérni és azt egy évig meg kell orvni.

A kényszervágott marhát, vagy börjűt közfogyasztás céljára fel kell ajánlani. A községi előjárásig (polgármester) a felajánlott kijelölt husiparossal átvehető és kimérhető; a belólyt öz-

szegebből a tulajdonost kártalanítja. A kijelölt husiparos az ilyen állatot is csak vásárlási engedéllyel és vételi jegy ellenében veheti át és vidéken az arklonbözeti díjat az ilyen állat után is be kell fizetni. Ha a községi előjárásig (polgármester) a felajánlott marhát nem veszi át, azzal a tulajdonos szabadon rendelkezik.

Szarvasmarha, vagy börjű elhullása esetén a községi előjárásig (polgármestertől) a hatósági állatorvos vagy húsvizsgáló igazolása alapján az elhullás okát feltüntetve igazolványt kell kérni és azt egy évig meg kell orvni.

Igénybevett vágómarha elhullása vagy kényszervágása esetén a községi előjárásig (polgármester) a hatósági állatorvos vagy húsvizsgáló igazolása alapján az elhullás okát feltüntetve igazolványt kiadásával egyidejűleg a vágóállatot az igénybevétel kimutatásából törli és erről a MAESz-t — a községi előjárásig ezenkívül az alapsít is értesíti.

Meghívó

az Alsómuraközi Takarékpénztár r. t-nak Perlakon 1943. április hó 30-án, délután 3 órakor saját üzlethelyiségében megtartandó

rendkívüli közgyűlésére

TÁRGYSOROZAT:

1. a tásarságunk felszámolás útján való megszűnése,
 2. a felszámoló kirendelése.
- Résztvényesek, akik a rendkívüli közgyűlésen résztvenni óhantanak, kotelesek résztvényeiket a le nem jart szelvényekkel együtt a tásarság pénztárára az alapszabályok 13. §-a értelmében letéte helyezni.

Ha a rendkívüli közgyűlésen nem jelennek meg kellő számban a résztvényesek, a rendkívüli közgyűlésen az alapszabályok 13. §-a értelmében tekintet nélkül a résztvényesek és a résztvények számára határozatképes.

Az igazgatóság.

Csáktornyai járás főszolgabírája.

2403.1943. sz.

Hirdetmény

Csáktornya községben, 1943. év március havában pénztára és benne pénz találatot igazolt tulajdonosa a talált tárgyat a hivatalos órak alatt hivatalomban átveheti.

Csáktornya, 1943. évi április hó 2-án.

2659.1943. sz.

Csáktornya községben egy darab karórt találtak igazolt tulajdonosa a talált tárgyat a hivatalos órak alatt hivatalomban átveheti.

Csáktornya, 1943. évi március hó 29-én.

Dr. Csik
tb. szolgabíró.

MEGYIMURJE

Preplatna cena: 5.— P. na pol leta.
Vuredništvo: Horthy Miklos-tér 6.

Csáktornya, 1943 aprila 9

Politički tjednik
Zide saki petek.

Pozdrav povrnjenim honvedam

Kak na drugom mestu našega lista pišemo, v Zalaegerszeg je s fronte dimo došla jena kompania honvedov, kaj si bodo potli skorom leto dneva v teškem harcuvanju, v domačem luftu malo počinuli.

V toj strašnoj zimskoj sovjetskoj ofenzivi je magyarski honved s starinskim virtušom stal na svojem mestu v 40 gradušov jakoj zimi i da je bila reč za to, da se fronta ima na krajše deti, magyarski honved je bil on, šteri je do zadnjega zdržal i šteri je zadnji ostavil svoje stražarsko mesto, a stem je ne samo svojoj domovini napravil vekivečnu diku nego čuda bil na pomoč svojim pajdašam, s šterimi smo povezani.

Da je Stalin podigel svoju strašnu zimsku ofenzivu, s sterom je kanil Ukrajinu nazaj zeti i da tabora prenese na evropsku zemlu, naši honvedi, ne samo da su se močili s strašnom ruskom zimom, nego su i odvrnuli se napadaje, a mi pak tu doma, v velkoj brigi, ali gizardvo smo čitali, da se je ruski henger šteri je štel pregaziti celu Evropu zrušil na oružju naših vitezkih honvedov.

Stem su naši honved i za navek zapisali svoja imena v povest Magyarske i naši kesni vnuki bodo škrlake zdigli, da se bodo zmislili za imena naših narodnih vitezov.

Za istinu nemamo zroka i nesmemo biti zdvojeni za budućnost magyarskoga naroda, dok magyarski honved drži stražu pre Don vodi. Ve pišemo na ishodnoj fronti budućnost Magyarske i žnjim cele Europe, ve se zdiže zora lepšega i bolšega življenja ober naše domovine, a v tem glavno resa imaju naši honved i.

Bog i magyarski junaki su čuvali magyarskoga naroda črez jezero let i čuvaju ga i ve. Mi magyarski smo čuvali črez jezero let zapadnu kulturu i krščanstvo. Da god se Europi grozila kakša pogibel, ta je navek z ishoda dohajala. I ve harcuvalimo z našim starinskim ishodnim nepriatelom, šteri je denes čuda jakši, kak je negda bil i i oče vništiti celu Evropu. Se to dobro zna magyarski honved i to ga objači, da je trdi kak kamen, to mu greje srce i krv, da more harcuovati. Sovjetski soldat ide v bitku zato, da mu to zapovedaju, ali nezna zakaj, opadne či je potrebno, kajti i to je zapoved i stem je on svoje zvršil na ovoj zemli, kajti tak su ga navčili, da ga Boga ne, familie ga ne, domovine ga ne, samo Stalina ga je, on je gospodar življenja i smrti i more prez sake odgovornosti poslati milione ljudstva v smrt. Ali magyarski honved zna, zakaj harcuve. On zna da mora obraniti svoju jezero let staru domovinu,

svoju zemlu, štera mu kruha da svoju familiju, cirkvu i magyarsku kulturu. Magyarski honved, da mora svoju krv prelejati, to rad včini, kajti zna, da se celi narod briga za njega i sprejava mu sako ga koraka i zna, da onim, šteri su doma ostali, je prva dužnost, brigati se za njegovu familiju.

Ali ovu božu pomoč mora narod i zafaliti i to mi i včinimo. Nigdar još naš narod neje bil v takšem jedinstvu kak ve, v tem strašnom svetskom teboru. Za istinu, peldu kaže naš narod v jedinstvu, kulko v rodolubnosti, tulko i v narodnom gospodarenju. Se za domovinu i se za naše vitezke honvede. To je denes naša zapoved i ta nas vodi v sakom našem poslu.

Tristo let potli Kristuša je velki rimski cesar Konstantin vodil svoju soldačiju v tabor. Proroki mu ne su mogli nikaj dobroga reči, ali pred bitkom onu noč je videl nebeskoga znaka. Na nebu se pokazal svetli križ i spod njega ove reči: „In hoc signo vinces“ „Z ovim znakom boš pobediti“. Kontantin je s pomočjom križa preladal nepriatela i za spomen nebeskoga znaka je dal v Rimu, poleg Tiberis vode, zaidati tak zvanoga Angelskoga Grada, šteri još i denes stoji.

Takši nebeski znak je za nas dika naših honvedov. Te znak nas vodi do pobeđe i tomu znaku moramo postaviti v našem srcu vekivečnoga spomena. Te znak naj bo naše vučanje i naj nas vodi na domačoj fronti, da bomo skup držali, da bomo spunjivali svoje dužnosti za domovinu i čim bole marljivo delali.

Te nebeski znak naj nam spuni naša srca, da nigdar nabomo pozabili na naše honvede, njihove familie, dovce i popile. Taborske dovce i popili furt nosiju na sebi toga znaka. Nigdar nišči nesme videti taborsku dovicu da bi stradala i taborskoga popila da bi se plakal. Naj nam spuni srce ona vera, da su njihovi moži, oci za nas prelejali krv na strašnom ruskom taborišču i njihova dična smrt nam sveti ober naše domovine.

Oni več od zgora, z vekivečne svetlosti glediju na uas doli i niti jeden naj ne vidi, da njegva dovica i dete strada najpotrebneše, im su oni zato alduvali svoje življenje, da mi tu doma moremo meti mira i srečno življenje. Samo on narod ima pravo živeti na ovom svetu, šteri zna poštuovati svoje vitezke.

A da bodo dimo došli i naši vitezi, da je primemo z največšom ljubavi i pažadom. Da nam zdigne dušu ona svest, da su oni vredni: sini 20. honvedskih i 48. pešičkih soldatov. Oci njihovi su je-

zeropot smrti v oči gledali, s popevkom su išli na šturmu, a oni pak po tragu svojih ocov, v još teškešim borbam, v snegu i zimi pretirali su nepriatela dve jezere kilometrov dalko od nas, tam držiju stražu i paziju, da se nebi našoj domovini kaj pripetilo.

Sveti su pred nami ovi dični magyarski soldati, sveto naj bo pred nami sako njihovo trpljenje i sveta naj nam bo saka naša dužnost za njih. V tem moramo biti si jednaki mi megyimurski magyari. Pokažimo, da smo vredni naših dičnih honvedov, šteri su z naše krvi i za nas harcuveju.

Kállay Miklós minister predsednik je bil v Rimu

Stara šega je prinasa, da ako dojde na vladu novi minister predsednik, da pohodi glavu Taljanske zemle, voditela taljanskoga naroda zemle Mussolinia.

Naš minister predsednik, Kállay Miklós je, zbog taborskih prilik do ve ne mogel zvršiti ovu priatelisku dužnost, pak si se zato ve našel vreme, da pohodi taljanskoga voditela i priatela našega naroda.

Kállay Miklós je v četrtak v jutro došel v Rim, de su ga prijeli z največšom paradom. Na banhofu ga pozdravil sam Mussolini, isti den ga je prijel na audenciji taljanski kralj III. Viktor Emanuel i potli audencije pozval ga na južinu.

Kállay Miklós i Mussolini meli su med sobom velkoga rezgovora, v šterim su se dospomenuli za se, kaj se tiče skupnoga harcuvanja Magyarske i Taljanske proti strašnomu bolševizmu, šteri oče vništiti Evropu, i za sega onoga, kaj se tiče politike osovinskih sil. Stoga rezgovora se pak vidi, da su te dva orsagi v najbolšem jedinstvu i priatelstvu i čvrsta njim je vola, da bodo i dale harcuvali za bolšu Evropu.

Drugi den je naš minister predsednik bil na audenciji pre Svetom Ocu Papi. I tam su ga prijeli z največšom paradom. Sveti otec je više kak jenu vuru držal konferenciju s Kállay Miklósom i stom prilikom je minister predsednik prek dal Svetom Ocu molbenicu, da bi blaženu Margetu, rodjenu z Arpadove familie preglasili za svetu.

Kállay Miklós minister predsednik je došel dimo v Budapest v tork pred poldan, na Banhofu su ga dočekali s paradom, a v četrtak na večer je bila konferencija v Stranjki Magyarskoga Života, de je Kállay Miklós prepovedal za svoj rimski pot.

NAJNOVEŠI GLASI

Partizani su pre Mitrovici šnelcuga zgleizali

(NTI) V ponedeljek je ne došel v redovito vreme šnelcug, šteri dohaja z Mitrovice prek Oseka v MagyarSKU i ide dale Pécs—Nagykanizsa—Sopron. Poleg Mitrovice su partizani vekslna pustili v

zrak i tak su dva vagoni odleteli s štreke. Na sreču nišči neje hmrl, nego ima više ranjenih. Štreka se tak pokvarila, kaj je šnelcug devet vur zakesnil.

Nemški štuki strelali su prek kanala v Englesku

(NTI) V La Manče Kanalu su nemci spazili, da se gibljeju engleske ladje, zato su nemški štuki, šteri dalko nosilu,

mam strelali na nje i na varaš Dower, šteri naprti leži na engleskoj zemli i z daleka su se vidli velki ognji.

Englezi i amerikanci su pak bombardirali svoje priatele

(NTI) Med taborskimi glasi pišemo, da su englezi i amerikanci v nedelu bombardirali Pariza. V torK su te dobri pajdaši bombardirali belgijskoga varaša Antwerpen i zaklali više stotin ludi. Hitili su

bombu na jenu školu, tam je 180 dece zatukla ta bomba. Na holandski varaš Rotterdam su tulikajše hitali bombe, tam je 227 mrtvih, med njimi prek 60 dece.

Aprilis 16. Svetek Megyimirja

Drugi tjeđen, aprilisa 16-ga bude dve leti, da smo v Csáktornya, v Rákoczy vulici zgedali prvu honvedsku patrolu, a za njom pak magyarske honvedske trupe, štere su nas oslobodile.

Stem dnevom, z aprilišom 16-tim prestalo je 23 letno sno Megyimirja, zbudilo se na novo življenje i od potli cvele v krilo matere zemle.

Megyimurci! Aprilis 16-i je naš največji svetek! Varaš i celi jaraš bo na vreden način svetil toga dneva. Da bomo si tam! Na vulici bodo plakati prekeljeni z onoga se bo vidlo, kakša parada se bo držala.

Megyimurksomu močeniku, Gasparich Marku bodo spomenika postavili v Csáktornya

Gasparich Mark „ognjeni frater“, sin Drávaegyháza, v jarašu Perlak, roditeli su mu bili siromaki, ne su ga mogli školati dati, ali kaj ti je bil dober deak, navučitel su ga prepporučili i tak je v Szombathelyu i v Pozsonyu, zabadav učil gimnaziju i črnu školu. Kajti je bil dober deak, na letnom su ga posvetili za popa, a zatem je svoje življenje posvetil svojemu narodu. 1848 leta je bil soldački pop. S svojimi zerečemi govori je celoga Dunavskoga Kraja i celu MagyarSKU Dolnu genul za obranu domovine. Da je tabor za slobodu prepal, moral se skrivati, ali 1856 leta su ga vlovili i 1857 leta, za vreme žalostnoga avstrijskoga gnetanja su ga v Pozsonyu skončali. V zadnjem listu, šteroga je pisal svojoj rodbini, prosil je, naj ne pozabiju na njega, kajti on je svojo magyarsku domovinu navek rad imel. Pod galgami zadnje reči su mu bile, naj živi domovina.

Tomu megyimurksomu velikomu narodnomu mučeniku je Farkas Sándor, vnuk pokojnoga Margitai Józsefa, negda direktora preparandije v Csáktornya napravil spomenika i poudil ga varašu Csáktornya, čisto za badav, samo njegove

stroške je treba povrnuti.

V nedelu aprilisa 4-ga je bila konferenca z bog reskrivanja spomenika, dogovorili su se, kak se bo ta parada odslužila i zrekli su, da bo reskrivanje majuša 2-ga z velkom paradom.

Na to paradu bo došel Uzdoczy—Zdravec István, soldački biskup v penziji, kotrig Zgornje Hiže, sin varaša Csáktornya i on bo služil paradnu mešu.

Stroske za spomenika bodo v polovici skup dale općine celoga jaraša, a drugu polovico bodo pobirali.

Kak smo zazvedili na to paradu bodo došli čuda velka gospoda, rodjeni megyimurci, a i voditeli varmegyije i sosednih bratskih varašov.

Soldački sod šefa honvedskoga generalštaba je odsodil 48 megyimurških obtoženikov

Još ove zime se pripetilo, kaj su žandari v Csáktornya vodili kvizičiju proti čuda mladih ludi s Csáktornya i okolišnih sel zbog zneverenja domovine.

Kajti su se v kvizičiji prenašle teške krivice proti ovih ludi su je zaresčerali i potli zvršene kvizičije odtrali k soldačkomu sodu v Szombathely.

V ponedeljek je došel soldački sod šefa honvedskoga generalštaba z Budapesta v Szombathely.

Sod je trpel tri dni i zatem su preglasili, da su dva krivci odsodjeni na rest do smrti, tri, saki na 15 let, a ovi drugi pak na 5-10 let rešta a neštenu su menše štrole dobili, dva pak su oslobodili.

Ovi odsodjeniki su si mladi ludi i pozabili su na svoje dužnosti proti domovini, pokoravali su se krivim mislim, dali su se zapelati od nepriateljskih glasov i stem ne samo da su zrušili svoje življenje, nego su napravili velku žalost svojim roditelam i svojim familiam.

Ov teški sod naj bo pelda sakomu. Saki človek, sin magyarske domovine, more meti samo jednu dužnost: rad imati svojo domovinu i alduvati se za nju.

Jeli si spunil svoju dužnost proti našim vitezkim honvedam?

Glasi Magyarske Stranjke Života

Gasparich József je premeščen

Centralno voditeljstvo Magyarske Stranjke Života je Gasparich Józsefa, varmegyinskoga centralnoga sekretara premestilo z Zalavarmegyije v Baranavarmegyiju. Ove dneve se spričal od naše organizacije i već je zavzel svoje novo mesto.

Gasparich József je sin Megyimirja, po stricu je rodjak „ognjenoga bratra“ Gasparich Marka, šteri je podnesel mučeničku smrt. Potli, kak se Megyimirje povrnulo, mam se hapil s svojim delom, pohodil je se općine Megyimirja i sigdi je organiziral domaču grupu Magyarske Stranjke Života. Njegvi govori po megyimurksom jeziku, puni plamena rodoljubnosti su ludem globoko zašli v dušu i čuda pomogli ktomu, kaj se v Megyimirju stranjka tak letno i dobro složila.

Stem, da nas ostavlja, je stranjka zgubila vrednoga pomagača. Na njegovom novom mestu želimomu čuda sreče, kaj bo mogel vredno delati za dobro domovine.

Sohar Bertalan je novi sekretar za organizaciju

Centralno voditeljstvo Magyarske Stranjke Života je postavilo Sohar Bertalana za sekretara organizacije za Megyimirje. Ove dneve se bo hapil svojih poslov i prosimo naše organizacije, naj ga podpiraju v njegovom rodoljubnom delu.

Kovács István je postavljen za jaraškoga voditelja stranjke

Kállay Miklós m. kir. minister predsednik, orsački voditel Magyarske Stranjke Života je postavil Kovács Istvána fotografu za voditelja stranjke jaraša Csáktornya. Ove dneve je došel dekret od varmegyinskoga voditeljstva.

Kovács István je i za vreme žalostne okupacije verno zdržal poleg svoje magyarske domovine. Za njegovu vernost su ga ne zdavnja okinčili s Krizom za Obranu Naroda. Njegovo postavljenje je napavilo v stranjki velko veselje.

Vitéz Horváth Ferenc, orsački oblegat Dolnjeja Megyimirja pohaja svoje općine

Vitez Horváth Ferenc generalmajor v penziji orsački oblegat Dolnjeja Megyimirja, je pohodil općine Perlak, Cseklaka, Tuskeszentgyörgy, Alsópuztafa, Alsópálfa, Harascsány, Muralóvo, Muracsány, Hodosány, Murakirály, Törökudvar, Kisszabadka, Dravadios, Dravaollár, Ligetvar, Henistalva, Muraszentmária i Alsómihalvalva. Nasega oblegeta su sigdi z velikim veseljem i ljubavi gori prijeli. Držal je konferencije, prepovedal je kak stoji naša zvnjnska i znutrešnja politika, pošlušal je prošnje i brigal se, kaj dela Pajdaška Služba i narodna obskrba.

Se posud je videl naš oblegat, da makar su v v taborsko vreme gospodarske prilike teške, dobro je i čuda hasni naroda rezsvetili. Ludi z veseljem i strplivo zvršavleju svoje delo i svoje dužnosti, kajti si su osvedočeni, da bomo na zadnje nepriatele preladali. Školanje dece je jako dobro, navučiteli se čuda triduju za dobro naroda v školaj i zvun škole.

Jako se brigaju i za to, kaj bodo naši polski delavci na prtulečje i v leti posla meli v Dolnjem Megyimirju voditeli i narod jako dobro dela za narod i domovinu.

Još pred Vuzmom bo naš oblegat vitez Horváth Ferenc pohodil još i one općine, štere je do ve ne mogel.

Kontrola hrane na cugu Nagykanizsa - Siólok

Policajška kapitanija v Nagykanizsi je dala vun oštru naredbu zbog prehrane naroda. Od ve dale bodo policaji v civilnoj opravi kontrolerati cuga tijam do Sióloka, kaj nebi za narodnu obskrbu potrebne stvari vun švercali i drugdi za drage peneze tržili.

Ran tak je zisla naredba, da su mesari dužni obrecunati ono meso i mascu steru su svinje od varasa dobili. Bilo je čuda pritužbi, da mesari dobiju v roke svinje, štere je varas dal hraniti i vun dal za varaska ludi, a domaci stoga rano najmenje dobiju, kajti se vun odide.

Ova naredba je jako hasnovita i ludi su se vmirili. Tak ho zaprečeno, kaj bi one hrane, štere su obsnoblene za domaci kraj, odisle dale v švercarske roke.

Velka muštra za Obranu od lufta v fabriki Graner i King

Marcuša 31-ga, ob 3 vuri popoldan su meli v tem fabrikam velku muštru, ze semi delavci i organizacijom za obranu od lufta.

S trobentom i signali su alarmerali fabriku i za par minot su postale se masine i delo v fabrikah, a delavci su v najvećem redu odisle na ona mesta, štera su odredjena za obranu od lufta.

Za tem su, se hapije muštre. Bombe za vužgati su markerali s svećami, štere delaju velkoga dima. Na to su dobežali fabrički fejevvergari i an-cvaj su ogaja pogasili. Ranjenike su sanitesi odnesli na mesto za prvu pomoć.

Jako dobro su se muštrali branitelji od gaz-bombi. Meštri sa popravlanje su za nešterne minute popravili cevi za dim i vodiu. Delavci su se jako lepo držali na mestu za obranu, premda su pred vratmi bombe fućkale i pokale, a to je napravilo velku gmlavicu.

Fabrike imaju se potrebno za obranu od lufta i mesta za obranu su dobro vredjena. Imaju doktorsku službu i dobro zmuštranoga personala za prvu pomoć.

Dobro bi bilo, ako bi takše muštre i mesta za obranu pogledali i drugi ludi kaj bi si i svoje hiže mogli moći v takšu formu vrediti za obranu.

Muštru su vodili v velkim razumom Safran Laszlo zapovednik i Apathy Istvan namestni zapovednik, a gledali su ju i zapovednici drugih fabrika.

Na banhofu v Csáktornya je vkrak ruksaka soldatu, šteri je došel na urlaub

Gudlin Károly z Muracsanya je stal pred Er. Sodbenim Stolom v Nagykanizsi, obtožen, da je prez dozvole stopil prek granice i da je kral. Gudlin je priznal, da je prez dozvole prešel prek granice, ali neje priznal da je kral.

Glavni svedok, Branilovics Istvan je valoval da je videl to krađu. Na banhofu v Csáktornya, je ono vreme v noći bilo više civilov i soldatov, šteri su došli na urlaub. Svedok je videl, kak je Gudlin sem tam gledal, jeli ga što vidi, dvaput je zdigel Kulesar Istvanovoga ruksaka i da je videl, da ga nišči ne gleda, treljipot ga zdigel i o-dišel z njim vun. V ruksaku je bila hrana i nekše soldačke stvari.

Gudlin se branil, da je on ne štel ruksaka vkrasti, samo zato ga vun odnesel, kajti je bil jako gladen i štel je jesti. Kaj je natihane bilo je i pojel. Zatem je hodal po banhofu de je bo-

le kmica i čekal je cuga broti Kanizsi, samo, jen stražar je spazil ruksaka i Gudlina, šteri se koli njega motal. Stvar je ne bila čista i stražar je pital čiji je to ruksak, ali Gudlin je ne znal pravoga odgovora najti i tak ga je odtiral k žandarom.

Kak god Gudlin tajil, svedoki su dokazali tatbinu i sodbeni stol ga preglasil za krivoga i odsodil ga na tri mesece rešta. Sod je kreposten.

Šparati je rodolubnost, fratiti je izdajstvo domovine!

V Zalaegerszeğu su z velkom paradom prijeli honvede, šteri su dimo došli s fronte

Ove dneve su došli dimo v Zalaegerszeg s fronte honvede i to jena inženerska kompanija. Parada je bila pred crkvom. Prvi njih je pozdravil zapovednik domoće soldačije, zafalil se im v ime najvišešega soldačkoga Gospodara za njihova viteška dela i prosil njih je, naj oni i svoju decu odhranjuju v takšem duhu, s šterim su oni zaslužili diku cele Magyarske i zafalu orsaga. Za njih njih je pozdravil Dr Brand Sandor vice išpan v ime vlade, i velkoga išpana Zalaverme-ryije.

Na zadnje ju bil paradni marš.

Taborski glasi

Na Pariz su bombe hitali, prek 200 mrtvih, čuda ranjenih i velki kvar

Engleski narod, šteri je za sebe držal, da je prvi na svetu, si je v nedelu napravil takšu sramotu, da mu to niži za jezero let nabodo oprotisti. Francuski narod je već v prvom svetskom taboru čuda alduval za engleze, a v ovom taboru je na stotine jezere curela francuska krv za engleske interese. Englezi su se stem zafalili francuzam za njihovu pomoć, kaj su njim najpređi zeli, ili vtopili taborske ladje. Ondq su njim pod silom zeli njihove kolonije v Afriki i stalno bombardiraju francoske varase, koleju nekriovoga civilnoga naroda, ali kaj su ve zadnjić napavili to već ide prek sega.

V nedelu popoldan su engleski i američki bombaši došli ober Pariza i hitili su dole celi dežd bombi. Ludi su se, da su alarma puhali, skrili de su se mogli. Tak je više stotin ludi dobežalo na tramvajski stacion i rano ta je opala bomba i reznesla staciona. Bilo je strasno za gledati. Se posod reztrgani falati človečjega mesa tiam i na drevju, štero je tam okoli zasajeno, su viseli falati. Da su došli ranjenike pobirat se po sod su po mrtvim telma gazali i ne ga bilo jeno-ga mrtvoga, šteri nebi bil reznesen.

Druga jena bomba je opala na športsku de su rano jenu igru meli. I tam je čuda ludi smrt podneslo. Vništili su špitale, škole, prek 120 hiž. Do ve su naši prek 200 mrtvih, prek 500 ranjenih, od šterih prek 50 već hmira, a kuljoga drugoga kvara, ne moći niži prebrojiti, niži zrećunati.

Petain maršal je držal svojemu narodu na radio žslostnoga govora, v šterim je pozval naroda naj ostane trdi i naj dela za budućnost.

ÁGYTOLLAKAT

Tarka, jobb	1:50	1—	P.
Szürke. fosztott	4—	3—	250 P.
Fehéer, fosztott	8:50	7—	6— P.
I. rendű fehér fosztott	13—	12—	10— P.
Pelyhes, dunnába	20—	17—	16— P.
Pehely, paplanba	33—	30—	— P.
Szürke pehely	18—	—	— P.

Szállít bérmentve utánvétel bruttó 5 kg-os papírszákbán
RÁCZ JÓZSEFNÉ ágytollüzlete,
KISKUNFÉLEGYHÁZA Holló Lajos utca 39.

Nemci su doli strelili 19 nepriateljskih mašin.

Sovjetska fronta

Kak smo već zadnjič napisali, na sovjetskoj fronti je nepriateljska ofenziva jako popustila. Sovjeti su potrošili svoje rezerve v ludmi i v materijalu i ve, da skrijeju svoju slabost pobiraju skup soldačiju z restepenih regimentov i negđneđdi probaju nekai. Tak su na mostu pre Kuban vodi napravili velkoga napadaja, nemci su je zavrnuli i bolševiki su zgubili 456 oklopljenih kol.

Ran tak su sovjeti meli velke zgubičke pre Ladoga i lmen vodi, tam su njim naši zaokrožili i vništli jenu cela soldačiju. A v na kraju tjedna pak su se hapil pre Kuban vodi napadati ali i tam su je naši zavrnuli.

Kak čujemo z Magyarske Telegrafске Kancelarije, naše magyarske trupe su v zadnjim zimskim bitkam mele vitezke posle. Zapoved je bila držati frontu i naši dečki su ju tak dobro držali, kaj su od sih stran dobili pofalu.

Kak nemci pišeju, bolševiki su v ovom taboru zgubili do 37.000 aeroplanov.

Afrička fronta

Ov tjeđen se pak hapil s vtaplanjem. Na Atlantskom i na Srednjem Morju su nemške podmorne ladje vtopile 17 ladji, se skup od 104.500 ton. Se to falu američkoj i engleskoj soldačiji.

Kak je nemška komanda zbroila, v marci-ušu mesecu su vtopila se skup 149 nepriateljskih ladji, od 926.000 ton, to je 92.000 vagonov robe i ludstva.

V Tunisu se Rommelova soldačija dobro prepravila za obranu. Bitka ide celi tjeđen, ali amerikanci još niži za jen korak nesu napre došli. Niđdi nemreju frontu predreti, makar imaju već soldačije kak naši. Zadnji glas z Tunisa veli da su nemci i taljani zavrnuli nepriatelja.

Polski Delavci!

Što se još ne pogodil za sezonski posel naj se žuri još se je moći pogoditi do dalnjega.

Gáspár József
Csáktornya, 1941 julius 9 plac 6

Jeli sam platil za novine?

KAJ JE NOVOGA?

— Megyímurški sin postavljen za pomoćnika profesora. Dr. Horányi Mihály v Budapeštu postavljen je na Hercog kliniki za pomoćnika profesora. Dr. Horányi Mihály je sin varasa Csáktornya. Njegov otec Horányi (Horvatics) Andras se od nas odselil v Audapest, stareši naši ludi ga još dobro pantiju.

Ruháit festesse, tisztítottassa

Oprave farbati, čistiti pre

Pálcsicsnál

Csáktornyai Fiók:

Horthy Miklós tér 9.

— **Nova fiškalska kancelaria.** Dr. Mátyás József fiškál, predi v Pécs-u ve v Csáktornya i Dr. Zsigis Milan fiškál v Csáktornya, su svoju skupnu fiškalsku kancelariju otprli v Csáktornya, Zrinyi plac broj 1, v hiži gospe covice Wollak.

— **Postavljenje notarjuša zgbilo krepost.** Minister za znutrešnje posle je stavil zvun kreposti postavljenje Falka Jenő-a za notarjuša v Viziszentgyörgy-u.

— **Poštanska agencija v Viziszentgyörgy-u.** Apriliša 1-ga se otprla poštanska agencija v Viziszentgyörgy-u, Zvun te općine spada pod ovu poštu još Bányahégy, Ferenchegy, Kedveshégy, Kerekhegy, Lapáthegy i Oskolahégy. Moći je prek dati liste, paklece, penzeze i se drugo kaj pošta vozi. Zmed Csáktornya i Viziszentgyörgy bode saki den jemot poštu nosil pešički ordinanc.

— **Nabodo dali faleše karte za plodnu marhu gledati.** Zadnji pot smo dali na glas, da kajti nabode sejem za plodnu marhu v Budapeštu, da si kupci leži pogledneju plodnu marhu, bode dali vnu karte za polovicu cene vozne karte onim šteri kaniju kupiti takšu marhu. Kajti se glasilo jako malo takših ljudi, a i druge poteškoce su došle, nabodo vnu dali takše karte. Ako je sto beštal takšu kartu, dobi penzeze nazaj.

— **Novi predsednik popilskoga soda je zavzel svoje mesto.** Ove dneve je zavzel vitěz D. Hertelendy Ferenc, predi fišozgabirov v Perlaku, svoje novo mesto, kakti predsednik popilskoga soda Zalavármegyije. V ime sođev i činovnikov su ga pozdravili, a on se v svojem odgovoru zafalil i prosil sođce i činovnike, naj ga podpiraju v njegovim poslu, kajti on ide ze semi silami za tem, da se bode popilski sod još više zdigel i mogel zvršavati one teške dužnosti, štere mu je zadalo veđašnje taborsko vreme, da ga čuda već popilov, štere je treba potpomagati.

— **Da je treba prositi ženidbeno posidlo?** Vlasti, a i novine su već višepot na glas dale onima, šteri se kaniju ženiti, da je ženidbeno posidlo treba prositi predi kak se ženiju, a itak čuda njih na mesecce potli ženidbe prosiju posidlo. Kajti se takše molbenice, štere su zakesmile, za bodocce vreme niti z zvun reda nabodo mogle gori zeti, Orsački Socialni Inspektorat z nova pozvile one, šteri se kaniju ženiti, naj svoje molbenice daju nutri barem 60 dni predi, kak se kaniju ženiti.

— **V Horvatskoj fali roba.** S Zagreba dohaja glas, da v Horvatskoj je moći kupiti pamučnu, konopleni i lenovu robu samo tak, ako kupac da nutri za kuplenu robu staru ili pak canjke, kulko se mu odredi. Sto oće štomle kupiti, mora stare štomle nutri dati. Sto nema staru robu, mora molbenicu nutri dati.

— **Respočila se granata stoplena s šibicom.** Toga glasa popravljamo stem, de neje mogla biti reć za ročnu granatu, nego za granatu za muštranje, kajti su doktori v dečkovoj rani našli papera, a prava granata zasigurno bila bi zaklala njega i one, šteri su blizo njega bili. Z brigom opomenemo sakoga, da ne smeti se teknuti mesca soldačkoga za strelati, kaj se de najde, kajti se to je jako pogibnelno i more lahko velku nesreću napraviti. Sto kaj takšega najde, naj ostavi na miru i naj pove pre najbžešoj soldačkog komandi ili pre žandaraj, oni se bode brigali, kaj se takše stvari vništiju. Osobito roditelj naj daju svojoj deci navuku, da ako se de igraju i najdeju nekaj soldačkoga, naj pustiju na miru, kajti s takše igre bi se lahko smrt pripetila.

— **Komisija za apelaciju porcije** je svoje posle zvršavala od martaša 29-ga do aprila 3-ga i se je rešila tak, da su si ljudi zadovoljni. Predsednik komisije je bil Pecsornik Otto orsački oblegat, a od strane finandirekcije pak je bil Dr. Hodonyi Sándor relectant.

— **Odsodjeni štacunski tat.** Žerjav József megymirski dečko je na početku ovoga leta vdrl v štacun Tricsak Boldizsara, štacunara v Damasa i vkral je 212 pengő. Te vkradjene penzeze je ne mogel potrošiti, kajti su ga žandari dosti ljetno vlovili. Osmoga februara su ga otirali v Nagykánizsu na sod, a ove dneve su mu sodili. Sodbeni stol je toga dečka odsodil na štiri meseca rešta i zvun toga na tri leta zgbu sa politička prava. Malo su ga menje štrofali za to, kajti je lepo priznal svojega greha. Sod je kreposten.

— **Odsodili su ordinanca z Felsőmihályfalva, šteri si je ludske penzeze prisvojil.** Već smo pisali, da si je Kovacsics Ferenc ordinanc, rodom z Stridovára, v službi v Felsőmihályfalva, na zločesti način prisvojil ludske penzeze, štere je moral s poštom dale spravlati. Ove dneve je bil obložen pred sodbenim stolom v Nagykánizsi i priznal je svoje grehe. Sodbeni stol ga je odsodil na leto i mesec dni rešta. Kraljevski državni tožitelj je apeleral soda zbog preslaboga štrola.

Glasi jaraša Perlak

Dr. vitěz Hertelendy Ferenc bivši fišozgabirov jaraša Perlak se ove dneve spričavao svoje službe. V općini Alsódomboru su se žiše notarjuši Gornjega i Doljnega Megymirja i v kresmi Csizmadia su mu napravili lepu paradu. Kondoros József, prvi notarjuš v Muracsanyu mu je držal tak lepo spričavanje, da su ludem suze vule. Im su Dr. Hertelendyja si notarjuši, si činovniki i si stanovniki jaraša perlak radi meli i nebi šteli da odide. Spravili su skup čuda popilsov za molbenicu, da bi ga i dale otpravili pri nas. Ali služba zahteva, da ide za predsednika popilskog soda. Malo šteroga činovnika dopadne tulka ljubav i zafala. Na novom mestu, kakti predsednik popilskog soda daj mu Bog sreću i zdravje, kaj bo dugo let mogel delati za dobro soldačkih i drugih popilov.

— **Barosovo društvo su napravili trgovci jaraša Perlak.** Organizacija leš ide, Vass János općinski činovnik, šteri je ve došel s soldačkim dimo već dela se konake, kaj se bode si kršćanski trgovci zjednili v ovo društvo.

Gospodarstvo

Nova naredba za marhu klati, važna za gospodare

(Vidi pripovt v broju 12)

Kak smo već predi vidli trgovina z marhom i telici je ograničena samo tulko, kaj je određeno što sme kupovati marhu za klati. V Budapešti sme kupovati samo Društvo za Trgovinu z marhom, v orsagu pak ovo društvo, onda trgovci z marhom i određeni mesari. Povatelj pak slobodno respolajezu s svojim marhom i samo tulko je trgovina ograničena, da ako oćuju štero marše prodati za klati, onda se sme prodati ovim šteremo nabrojili. Poleg sega toga povatelj stoji po volji, jeli oće svoje marše prodati ili ne.

Poleg ovoga naredjena se pripetilo, kaj su povateli ne ponudili dosti marše za klati i tak je ne bilo dosti mesa za trositi. Zbog toga je minister za narodnu obrsku dal vnu naredbu, s šterom je dal vicipanuu otklećenje, da ako se nebi tulko marše za klati ponudilo, kulko je na mesec potreban, onda se more službeno rekvirirati.

Ova naredba je stopila v življenje 1943. aprilisa prvoga i od toga vremena rekviracija more ili samo po toj naredbi.

Rekvirirati je moći po toj naredbi samo marhu za klati, telice ne more rekvirirati. Zvun toga su od rekviracije oslobođeni:

- općinski i privatni baki za respod,
- v maticu zapisana i kontrolirana marha za respod i njihovi odvleda,
- dobre telice za respod, šteru odgovaraju svojoj fali,
- ona marha za respod štero je država razdelila,
- broje, stelene i dojne krave,
- vozni volu, kulko je za obdelavanje gospodarstva potrebno,
- dve vozne krave, ako gazda nema drugu vožnu marhu i ove nica za delo,
- jena krava, ako gospodar nema drugu marše, štero bi po gornjem bilo oslobođeno od rekviracije.

Rekviracija more biti za Budapest i za varmegyinske potrebe, saka ima svoje paragrafe.

Prisilno klanje, ili či marše v kraj dojde

Ako je treba marše prisilno zaklati, recemo či se kakša nesreća pripeti, onda je treba od

općine svedočbu prositi, šteru potpiše živinski doktor ili pregledač mesa, zakaj se mora klati i leto dni čuvati to svedočbu.

Prisilno zaklano marše ili tele je treba ponuditi općini za ludsku potrošnju. Općina more određeno marše prek dati mesaru za respodati i kaj se nutri dobi stem gazdu splatiti. Odrđeni mesar more to marše tulikaše samo z dozvolom prek zeti. Ako općina tak zaklano marše nebi prek zela, onda gazda slobodno respolaje žnjim.

Ako marše ili tele vkraj dojde onda je treba od općine prositi svedočbu, šteru potpiše živinski doktor ili pregledač mesa, zakaj je vkraj došlo i leto dni čuvati to svedočbu.

Ako rekvirirano marše treba prisilno zaklati ili ako takše marše vkraj dojde, onda se tulikaše mora zeti takša svedočba i općinsku poglavarstvo bo to marše zbrislao z popisa.

(Zvršeno)

Blizo dvajstipot tulko se troši na polodelsko školanje, kak predi

Baron Bánffy Daniel, minister za polsko gospodarenje je rekcl v Orsačkoj Hiži, da su respravali stroškovnika 1943. leta, da se znanost polskoga gospodarenje ima režiširati v najmenšem selu, a i v najvišešoj školi. Na te govor ministra za polsko gospodarenje su prepazili v gospodarstvom življenju celoga orsaga, kajti je gospodarsko školanje denes za istinu najvažneša stvar. Već i z brojki letošnjega stroškovnika se vidi, kulko državna vlast aldaju za bolše polodelsko školanje. Pred šestimi leti je v državnom stroškovniku bilo samo dva milijone pengő za polsko gospodarstvom školanje, dok je letos ta svota narasla blizo tridesiti milijonov. Već i stoga, da je v programu od jene milijarde (jezero milijonov) skorom dvajsti procentov odredčeno za polsko gospodarsko školanje i na takše stroške, šteri pomazeju polskom gospodarenju, vidi se, da se vlada jako briga, za čim bolše polsko gospodarenje.

Vlada čuda da na to, da bode si naši polski gospodari čim bole zvuceni v polskom gospodarenju i v bolšem povanju i zato se se posud po orsagu, v sakim jarašu postavljaju zimske gospodarske škole, kak smo to vidli v Felsőpusztai, a letos v Drávavasarhelyu. A te škole nesu prestaje niti v leti, kajti saki gospodar ima priliku pitati svojega navučitelja za navuke, a to je gospodarski inspektor.

Zvun toga bode se delala gospodarstva za vučiti. Ta bode meli barem 30-50 mekot zemle, deki bode nutri stanovali s profesori, tam se bode navčili najmoderneše povanje najbolših pridelevo najbolše gospodarenje z živinom i ze sem drugim. Kak oćjeno v Megymirju se bode dvetakše škola zidale, jena v Csáktornya, a druga v Perlaku.

Ran tak se bode pobrigali za školanje starijih gospodarov, šteri već nemreju iti za deške v gospodarske škole. Oni se bode saku zimu, črez tri meseca navčili, kaj njim je potrebno za polsko gospodarenje i veće povanje.

Jeli si se zmisliš za honvedske familije?

APRÓHIRDETÉSEK - MALI OGLASI

Apróhirdetéseket díjaz szavankint 10 fillér. — A vastagon nyomatott szövegeknek számít. Legkisebb hirdetés díja 1 P.

Eladó Hofiherr 1000 m-es cséplőszekrény kasszójokkal Deák József Nagykánizsa Telly ut. 8.

Pékinaszt, jó hazböl felvezetek Megla Antal Csáktornya Honvéd utca 49.

Pekovskoga inuša z dobre liže zemem gori, Megla Antal Csáktornya, Honvéd utca 49.

Eladó egy velencei tükör márványtáblával és 2 db. kasszi márványtáblával. Zdelar József utca 3 szam.

Felölös szerkesztő: Pecsornik Ottó
Felölös kiadó és laptulajdonos: Pecsornik Ottó
Nyomta: Muraköz Katolikus Könyvszomda — Csáktornya
Munkaadó irod: Székess Antal.